

§ 84

Årsbokslut och årsredovisning 2020

KSN-2020-03636

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna årsredovisning för 2020,
2. **att** till investeringsbudgeten för 2021 lägga de pågående investeringarna 2020 enligt handlingens **bilaga 1**, samt
3. **att** tillföra resultatutjämningsreserven 660 miljoner kronor av årets resultat.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

4. **att** anmäla uppföljningen av intern kontroll till kommunfullmäktige enligt **bilaga 1**,
5. **att** anmäla fördjupad redovisning av verksamhet i förvaltningsform och bolagsform enligt **bilaga 2**,
6. **att** anmäla fördjupad uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nationella nyckeltal för agenda 2030 enligt **bilaga 3**,
7. **att** anmäla jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun till kommunfullmäktige, ärendets **bilaga 4**,
8. **att** godkänna rapporten "Uppsala och Agenda 2030" (frivillig lokal rapport) enligt **bilaga 5** samt överlämna rapporten till FN i enlighet med Regeringskansliets process, samt
9. **att** anmäla Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2019 till kommunfullmäktige, ärendets **bilaga 6**.

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2020 presenteras i bifogad årsredovisning.

2020 har påverkat omfattande av pågående pandemi. Uppsala kommunkoncern redovisar ett stort positivt resultat 2020. Den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern har därmed stärkts. Uppsala kommunkoncern bidrar sammantaget positivt till att förverkliga kommunfullmäktiges vilja inom ramen för de resurser som finns till hands. Koncernen bedöms därför ha en god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Samtidigt strävar koncernen självklart efter

att skapa ännu mer värde per insatt krona för att långsiktigt ge goda förutsättningar för kommunens invånare, företag och organisationer.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 6 april 2021 § 109
- Tjänsteskrivelse daterad 29 mars 2021
- Årsbokslut och årsredovisning 2020
- Bilaga 1 Redovisning av internkontroll 2020
- Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform
- Bilaga 3 Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer, samt nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 4 Jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun
- Bilaga 5 Frivillig lokal uppföljning av Agenda 2030
- Bilaga 6 Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2020

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar, med instämmande från Stefan Hanna (-):

att Uppsala kommun återbetalar avgifter för 2020 avseende tillsyn av serveringstillstånd. Kostnaden ska tas från kommunstyrelsens ekonomiska ram för 2021.

Stefan Hanna (-) yrkar:

(1) avslag på alla särskilda investeringar som är kopplade till spårväg i att-sats 2.

(2) att att-sats 3 ersätts med: Att tillföra resultatutjämningsreserven 330 miljoner kronor och pensionsstiftelsen 330 miljoner av årets resultat.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedt (M) med fleras ändringsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Stefan Hannas (-) andra ändringsyrkande (2) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Stefan Hannas (-) första ändringsyrkande (1) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer slutligen arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande.

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Det är mycket positivt att årsredovisningen nu är nere på drygt 100 sidor jämfört med tidigare hundratals sidor. Årsredovisningen borde utvecklas mer för att även vara ett positivt verktyg för att stärka Uppsalas näringsliv och bättre attrahera nya företagsetableringar.

Kommunalförbundet Erik Pelling skriver i sin inledning att kommunens överskott 2020 är 345 miljoner kronor. Den siffran går inte att hitta på sidan 105 i den redovisade Resultaträkningen. Det hade varit önskvärt att inledningsvis beskriva resultatet som "Ett Uppsala" och då redovisa hela kommunkoncernens resultat med särredovisning för nämndverksamheten (kommunen) och bolagsverksamheten. Även i resultaträkningen på sidan 105 skulle det vara värdefullt att dessa resultat blir synliga.

Kommunstyrelsens ordförande skriver också mycket i sina inledande ord om den hårda exploateringen av Sydöstra staden och om Uppsalapaketet. Jag anser att den hårda exploateringen av Sydöstra staden är en dålig utveckling av Uppsala stad och för dem som bor i Uppsala stads södra delar. Det är också dåliga prioriteringar av begränsade resurser för alla Uppsalabor. Jag anser också att Uppsalapaketet driver Uppsala mot en icke önskvärd utveckling och att det avtalet kraftigt ska omförhandlas med staten. Jag yrkade på att alla investeringar särskilt kopplade till spårväg ska utgå.

Med tanke på det extra ordinära läge som Covid-19 pandemin representerar under verksamhetsåret 2020 tycker jag att det hade varit lämpligt med en uppskattad redovisning av vilka effekter pandemin haft på kommunens ekonomi. En tydlig redovisning av hur mycket extra statsbidrag kommunen erhållit, vilka extra kostnader pandemin förorsakat men också vilka uteblivna kostnader som blivit en uppskattad kostnadsminskning. Bland annat har flera personer med rätt till särskilt boende valt att inte utnyttja sin platsmöjlighet på grund av oro för smittrisker. Ser man till kommunen och beaktar att så mycket som cirka 700 miljoner kronor kan vara extra statsbidrag så förefaller resultatet vara för lågt jämfört med 2019 (979 - 700 = 279) med ca 200 miljoner jämfört med 475 miljoner som är överskottet för 2019.

Det är viktigt att kommunen fortsätter att minska nettokostnadsutvecklingen samt att minska skuldsättningen per person kopplat till kommunens verksamheter. Jag anser att inga särskilda investeringar får genomföras som är kopplade till spårvägsprojekt.

Jag tycker att årets resultat borde ha fördelats så att resultatutjämningsreserven tillförs 330 miljoner kronor och pensionsstiftelsen 330 miljoner. Jag anser att det är viktigt att kommunen ökar avsättningarna till pensionsstiftelsen då det innebär ett sparande som innebär att kommunen i framtiden minskar risken för att pensionsåtaganden minskar kommunens möjligheter att bedriva sina kärnverksamheter med kvalitet. Det är viktigt att klokt hantera balansräkningens aktivsida så att inte riskfaktorer som framtida höga

räntor och inflation minskar värdet dramatiskt. Eftersom Uppsala kommun är med i Kommuninvest där det ingår en solidarisk borgen mellan alla kommuner är det viktigt att minska Uppsalabornas solidariska risk. Kommunens pengar är invånarnas pengar och de ska hanteras varsamt med Uppsalabornas bästa i fokus.

Särskilda yttranden

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Christopher Lagerqvist (M) lämnar ett särskilt yttrande:

Då Moderaterna lade fram ett annat, eget, förslag till mål och budget skulle också ett årsbokslut under moderat styre sett annorlunda ut. Vår budget hade fokus på en omstart för Uppsala, där företag och jobb prioriterades tillsammans med trygghetsåtgärder. Vi ville se större satsningar på arbetsmarknadsinsatser och har under året drivit på för stöd till bland annat Uppsalas restauranger och föreningsliv. Det gäller bland annat att avvakta med att fakturera avgifterna för alkoholtillsyn och livsmedelskontroll samt att göra det avgiftsfritt att ha uteservering året om. Vi ville dessutom gå steget längre och undersöka möjligheten att efterskänka hela avgiften för alkoholtillsyn. Dessutom har vi kämpat hårt för att förlänga den avgiftsfria parkeringen i city, som varit mycket uppskattad av handlare och företag, något som den styrande minoriteten inte ville släppa igenom trots att kommunstyrelsen vid halvårsbokslutet uppvisade ett stort överskott. Vi vill ha kvar våra företag när pandemin är över, därför måste vi göra allt för att stötta dem nu.

Låneskulden per invånare är fortsatt hög, som följd av hög kostnadsutveckling och investeringstakt. En hög låneskuld är inte vad kommunen behöver sett till den prognostiserade befolkningsökningen och de stora expansionsprojekt som pågår. Den styrande minoriteten har inte lyckats prioritera, förändra eller effektivisera dyra verksamheter. Vi moderater har sedan tidigare exempelvis föreslagit en effektivisering av kommunadministrationen med 50 miljoner kronor. Det märks att S, L och Mp försöker fokusera på för många uppdrag och projekt samtidigt, då det är flera mål som inte flyter på enligt plan och som släpar från tidigare år.

Vi vill se en verksamhet som i större utsträckning prioriterar kärnverksamheten. Under pandemin handlar detta framför allt om högre kvalitet i äldreomsorgen, omstart för näringslivet, fler i arbete och ökad trygghet både i offentliga miljöer och i hemmet. Hade Moderaternas budget bifallits hade kommunstyrelsen lagt mer resurser till trygghetskapande arbete och näringslivsåtgärder och mindre till det som inte utgör kärnverksamhet. Genom att se över de administrativa kostnaderna skapar vi också möjligheter för framtida skattesänkningar.

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:
Under pandemiåret 2020 har anställda i välfärden fått slita hårdare än någonsin. Våra välfärdsnämnder hade i många fall redan sparbetning på sig för året, till exempel äldreomsorgen med ett sparkrav på 39 miljoner kronor. Kritik från Coronakommissionen och IVO för de påtagliga brister i äldreomsorgen som har bidragit till högre

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-04-07

smittspridning handlar i mångt och mycket om bristande resurser. Det finns för lite personal, en för stor andel utan fast anställning och för många medarbetare per chef. Det behövs mer pengar i äldreomsorgen, inte mer åtstramningar. Men ändå gör kommunkoncernen, och inte minst äldrenämnden, ett stort överskott år 2020. 51 miljoner kronor går äldrenämnden med plus för 2020, trots sparkraven. Det innebär att nämnden har gjort av med mindre medel än det man tilldelades av kommunfullmäktige. Mitt under en pandemi som slår allra hårdast mot de äldre och de som jobbar i äldreomsorgen. Det är medel som verkligen hade behövts i verksamheten men som istället förs till kommunens resultat.

Dessutom har arbetslösheten och den ekonomiska utsattheten ökat under året. Småföretagare har det väldigt svårt. Men kommunen gör ett urstarkt resultat och betalar samtidigt av låneskulden. Vänsterpartiet vill också se ett rimligt överskott som kan gå till framtidens investeringar och en sund nivå på låneskulden. Men att mitt under en pandemi prioritera höga resultat och låneavbetalningar samtidigt som välfärden bokstavligen lider, det är varken rimligt eller sunt.

Jonas Petersson (C) lämnar ett särskilt yttrande:

Under 2020 satte Covid-19 stark prägel på hela världen, så även Uppsala kommun. Centerpartiet har varit en konstruktiv och pådrivande kraft i kommunens arbete för att ge stöd till det lokala näringslivet, föreningslivet och den ideella sektorn för att mildra pandemins effekter. Ett fokus för Centerpartiet har varit att Uppsala kommun efter pandemin har kvar de nödvändiga strukturer som krävs för att hela kommunen ska utvecklas på ett sätt som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart.

Fokus för Uppsalas stadsbyggnadspolitik är med nuvarande styre storskaliga monoliter, vilket medfört att miljöfrågorna helt tappats bort. Av årsredovisningen framgår att uppdraget att stärka den biologiska mångfalden i kommunen både försenats och devalverats till att motverka förlusten av biologisk mångfald. Det mål kommunfullmäktige antog 2018 om att ta fram en solkommunstrategi är fortfarande inte genomfört. Bland annat för miljöns skull behöver Uppsala kommun ett nytt ledarskap.

Jonas Segersam (KD) lämnar ett särskilt yttrande:

Kristdemokraterna lade fram ett eget budgetalternativ och konstaterar därför att årsbokslut och årsredovisning skulle sett annorlunda ut med våra förslag. Vår budget hade bland annat inneburit minskat slöseri med skattebetalarnas pengar, utökade resurser till äldreomsorgen och en skattesänkning om 30 öre.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 109

Årsbokslut och årsredovisning 2020

KSN-2020-03636

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna årsredovisning för 2020,
2. **att** till investeringsbudgeten för 2021 lägga de pågående investeringarna 2020 enligt handlingens **bilaga 1**, samt
3. **att** tillföra resultatutjämningsreserven 660 miljoner kronor av årets resultat.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen för egen del besluta

4. **att** anmäla uppföljningen av intern kontroll till kommunfullmäktige enligt **bilaga 1**,
5. **att** anmäla fördjupad redovisning av verksamhet i förvaltningsform och bolagsform enligt **bilaga 2**,
6. **att** anmäla fördjupad uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nationella nyckeltal för agenda 2030 enligt **bilaga 3**,
7. **att** anmäla jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun till kommunfullmäktige, ärendets **bilaga 4**,
8. **att** godkänna rapporten ”Uppsala och Agenda 2030” (frivillig lokal rapport) enligt **bilaga 5** samt överlämna rapporten till FN i enlighet med Regeringskansliets process, samt
9. **att** anmäla Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2019 till kommunfullmäktige, ärendets **bilaga 6**.

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2020 presenteras i bifogad årsredovisning.

2020 har påverkat omfattande av pågående pandemi. Uppsala kommunkoncern redovisar ett stort positivt resultat 2020. Den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern har därmed stärkts. Uppsala kommunkoncern bidrar sammantaget positivt till att förverkliga kommunfullmäktiges vilja inom ramen för de resurser som finns till hands. Koncernen bedöms därför ha en god ekonomisk hushållning i

förhållande till kommunfullmäktiges mål. Samtidigt strävar koncernen självklart efter att skapa ännu mer värde per insatt krona för att långsiktigt ge goda förutsättningar för kommunens invånare, företag och organisationer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 29 mars 2021
- Årsbokslut och årsredovisning 2020
- Bilaga 1 Redovisning av internkontroll 2020
- Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform
- Bilaga 3 Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer, samt nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 4 Jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun
- Bilaga 5 Frivillig lokal uppföljning av Agenda 2030
- Bilaga 6 Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2020

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar:
att Uppsala kommun återbetalar avgifter för 2020 avseende tillsyn av serveringstillstånd. Kostnaden ska tas från 2020 års ekonomiska överskott.

Erik Pelling (S) yrkar avslag till Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2021-03-29

Diarienummer:
KSN-2020-03636

Handläggare:
Maria Ahrgren

Årsbokslut och årsredovisning 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna årsredovisning för 2020,
2. **att** till investeringsbudgeten för 2021 lägga de pågående investeringarna 2020 enligt handlingens bilaga 1, samt
3. **att** tillföra resultatutjämningsreserven 660 miljoner kronor av årets resultat.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del besluta

4. **att** anmäla uppföljningen av intern kontroll till kommunfullmäktige enligt bilaga 1,
5. **att** anmäla fördjupad redovisning av verksamhet i förvaltningsform och bolagsform enligt bilaga 2,
6. **att** anmäla fördjupad uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nationella nyckeltal för agenda 2030 enligt bilaga 3,
7. **att** anmäla jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun till kommunfullmäktige, ärendets bilaga 4,
8. **att** godkänna rapporten ”Uppsala och Agenda 2030” (frivillig lokal rapport) enligt bilaga 5 samt överlämna rapporten till FN i enlighet med Regeringskansliets process, samt
9. **att** anmäla Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2019 till kommunfullmäktige, ärendets bilaga 6.

Ärendet

Verksamhetsåret 2020 presenteras i bifogad årsredovisning.

2020 har påverkat omfattande av pågående pandemi. Uppsala kommunkoncern redovisar ett stort positivt resultat 2020. Den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern har därmed stärkts. Uppsala kommunkoncern bidrar sammantaget

positivt till att förverkliga kommunfullmäktiges vilja inom ramen för de resurser som finns till hands. Koncernen bedöms därför ha en god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Samtidigt strävar koncernen självklart efter att skapa ännu mer värde per insatt krona för att långsiktigt ge goda förutsättningar för kommunens invånare, företag och organisationer.

Beredning

Ärendet är berett av kommunledningskontoret och baseras på av nämnder och bolagsstyrelsers inrapporterat underlag.

Föredragning

Årets resultat

Uppsala kommunkoncern redovisade ett samlat resultat på 1 589 (635)¹ miljoner kronor för verksamhetsåret 2020. För kommunen i förvaltningsform uppgick resultatet till 979 (475) miljoner kronor och för de kommunala bolagen till 611 (167) miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 657 (534) miljoner kronor för kommunkoncernen, 345 (323) miljoner kronor för nämnderna och 304 (205) miljoner kronor för de kommunala bolagen.

Årets resultat för Uppsala stadshuskoncern påverkades av jämförelsestörande poster på 306 (-38) miljoner kronor. Dessa poster av engångskaraktär avser framför allt realisationsvinster och kostnader hänförliga till koncernens avyttrade fastigheter, förgäveskostnader och utrangeringar. I dessa poster ingår en negativ påverkan av den pågående pandemin på årets resultat med 34 miljoner kronor. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är resultatet efter finansiella poster högre än föregående år vilket förklaras av att flera bolag har färdigställt stora fastighetsprojekt som ökat intäkterna och stärkt resultatet. Bolagskoncernen är fortsatt inne i en expansiv fas med både många och stora pågående fastighetsprojekt. Projekten är framtunga i kostnader där intäkterna kommer först flera år senare, när investeringarna tas i drift.

Årets resultat för kommunen i förvaltningsform påverkades av jämförelsestörande poster på netto 634 (152) miljoner kronor. De väsentliga jämförelsestörande posterna omfattar generella statsbidrag beslutade under året, intäkter från exploateringsverksamheten, samt statliga kostnadsersättningar och motsvarande kostnader till följd av pandemin.

Intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning översteg budget med 226 miljoner kronor och ökade med 6,7 procent jämfört med 2019. Intäkterna från skatter är 185 miljoner kronor lägre än budgeterat medan de generella statsbidragen är 411 miljoner kronor högre, varav 433 är beslutade under 2020.

Med undantag av socialnämnden och idrotts- och fritidsnämnden redovisade nämnderna överskott eller ekonomi i balans. Socialnämnden och idrotts- och fritidsnämnden redovisade underskott om 45 respektive 6 miljoner kronor. Tillsammans redovisade nämnderna ett överskott om 499 miljoner kronor, medan finansförvaltningens resultat uppgick till 480 miljoner kronor. Nämndernas samlade resultat blev 362 miljoner kronor högre än prognostiserat i augusti medan finansförvaltningens resultat understeg augustiprognosen med 91 miljoner kronor

---

¹ 2019 års värden visas i parentes.

huvudsakligen till följd av en försämrad skatteunderlagsprognos i slutet av 2020. Pandemin har påverkat nämndernas arbete på lite olika sätt. Gymnasieskolan, äldreomsorgen, kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddstillsyn fick ställa om för att anpassa sin verksamhet till nya förutsättningar eller utökade uppdrag medan andra verksamheter fick uppleva lägre efterfrågan och därmed minskade intäkter i spåren av pandemin. Till exempel har korttidspermitteringar och ökade sjukskrivningar i samhället lett till att barn vistats mindre tid på förskolan och fritidsverksamheten medan färre äldre har efterfrågat hemtjänst eller ansökt om att flytta in i särskilt boende. Verksamheterna överlag vittnar om uppskjutna behov som ska arbetas ikapp när pandemin har ebbat ut.

Bolagen inom stadshuskoncernen har alla påverkats av den pågående pandemin. Konsekvenserna av de restriktioner som kommit från både staten och kommunen för att stoppa smittspridningen har inneburit inställda aktiviteter, stängda verksamheter och betydligt färre besökare i verksamheterna. Pandemin har haft en negativ resultatpåverkan med 34 miljoner kronor för koncernen, där bolag som arbetar med besöksnäring drabbats hårdast. Flera evenemang har ställts in eller flyttats. Stängda gränser och reserestriktioner har inneburit en stor påverkan på besöksnäringen då gästerna till staden uteblivit. Uppsala konsert och kongress AB, Fyrishov AB och Uppsala stadsteater AB har på grund av restriktioner fått stänga ned sina verksamheter vid två tillfällen under året och i övrigt bedrivit kraftigt begränsad verksamhet. Även fastighetsbolagens verksamheter har påverkats, om än i en begränsad utsträckning. För att minska smittspridning har vissa underhållsåtgärder behövt skjutas upp. Hyresrabatter och uppskov till externa hyresgäster har påverkat några av fastighetsbolagen. Arbetet med uthyrning av vakanta lokaler är fortsatt utmanande.

Rensat för pandemins påverkan på bolagens utfall och för övriga jämförelsestörande poster har samtliga bolag nått de resultatkrav som kommunfullmäktige fastställt för 2020.

För en sammanställning av respektive nämnd och bolags redovisning se *Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform*, **bilaga 2**.

Årsredovisning för Uppsala kommun och kommunkoncern framgår av handlingen där återfinns redovisningen av verksamhetens effektivitet och ändamålsenlighet. I årsredovisning för Uppsala Stadshus AB framgår att ägardirektiv till aktiebolag och produktionsstyrelser uppnås i allt väsentligt, se även **bilaga 6**.

Årets goda resultat möjliggör att kommunfullmäktiges beslutade resultatutjämningsreserv (RUR) kan tillföras ett betydande belopp på 660 miljoner kronor. Det innebär att reserven blir fullt konsoliderad. RUR regleras i kommunallag (2017:725) och Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt i kommunfullmäktiges beslut KSN-2020-02685. Dess syfte är att möjliggöra att intäkter från perioder av överskott kan användas som förklaring till underskott vid en tillfällig period av stark lågkonjunktur. Därmed kan man tillfälligt undvika nedskärning av viktig verksamhet till följd av kommunallagens balanskrav. Om tillräckligt negativa konjunkturella förutsättningar uppstår och kommunfullmäktige beslutar om ianspråktagande är reserven genom förslaget klar för tillämpning.

Året Investeringar

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgick till totalt 3 291 (3 690) miljoner kronor. De kommunala bolagen investerade för 2 558 (2 834) miljoner kronor och nämnderna för 742 (868) miljoner kronor. Kommunkoncernens investeringar

finansierades i år till stor del, 2 330 (2 063) miljoner kronor, av den löpande verksamheten. Kassaflödet från de fastighetsavyttringar som genomfördes under året finansierade resterande del av investeringarna och bidrog till att årets låneskuld minskade med 465 miljoner kronor i och med att lån amorterades. Tidigare år har nyupplåning finansierat resterande del av investeringarna vilket inneburit att låneskulden ökat. Låneskulden per invånare minskade under året med 3,9 procent till 74 196 (77 199) kronor per invånare. Sett över tre år har låneskulden per invånare ökat med 1,7 (5,4) procent per år. Arbetet med att prioritera investeringar och genomföra fullmäktiges beslut om fastighetsförsäljningar behöver fortsätta för att låneskulden per invånare även framöver ska vara i nivå med kommunfullmäktiges mål om att över tid inte öka med mer än 5 procent årligen. Nämndernas förteckning över pågående investeringar från 2020 för överföring till 2021 redovisas i handlingens **bilaga 1**.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i Mål och budget 2020–2022 ett antal finansiella mål för att uppnå och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Resultatet för kommunens verksamhet i förvaltningsform ska motsvara minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Därtill ska soliditeten för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagandet, stärkas till intervallet 17–19 procent och kommunkoncernens låneskuld per invånare ska inte öka med mer än fem procent årligen.

Resultatmålet är uppnått, eftersom resultatet justerat för jämförelsestörande poster uppgick till 2,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Målet för soliditeten är också uppnått, eftersom soliditet inklusive pensionsåtagande uppgick till 25 procent. Soliditeten har påverkats av jämförelsestörande poster, bland annat av den ändrade redovisningsprincipen av exploateringsintäkterna. Det tidigare regelverket medgav att delar av exploateringsintäkterna skuldfördes för att möta framtida avskrivning av anläggningar. Den ackumulerade skulden för exploateringsintäkter uppgick vid ingången av 2020 till 644 miljoner kronor men har nu rättats mot ingående eget kapital och förbättrat soliditeten med motsvarande belopp. Soliditeten har förstärkts de senaste åren, delvis som en effekt av förändrade redovisningsprinciper och genomlysningen av exploateringsverksamheten åren 2017–2019 men också genom starka underliggande resultat från den löpande verksamheten.

Målet för låneskuld per invånare, en ökning som understiger 5 procent, nås också eftersom låneskulden per invånare minskade med 3,9 procent. Följaktligen når kommunen samtliga av kommunfullmäktiges finansiella mål.

Uppdrag och direktiv

Mål och budget 2020–2022 har sammanlagt nio inriktningsmål och 95 uppdrag. I uppföljningen inkluderas även 52 kvarvarande uppdrag från tidigare års Mål och budget samt 44 tillkommande uppdrag som fullmäktige eller kommunstyrelsen lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål och budget. Bedömningen av hur arbetet mot målen och totalt 191 uppdragen går baseras på nämnders och bolagsstyrelsers rapportering av resultat, åtgärder och utvecklingsinsatser.

Året har till stor del präglats av den pågående pandemin med anledning av covid-19. Kommunens krisledningsnämnd aktiverades i mars för att kunna fatta snabba beslut och samordna kommunkoncernens verksamheter. Många delar av kommunkoncernen har gjort omprioriteringar inom löpande verksamhet och bland uppdragen från

kommunfullmäktige. Nya arbetsätt och mötesformer har använts för att säkra verksamheternas arbete och digitaliseringsarbetet har fått en stark skjuts framåt. Några verksamheter har påverkats mer än andra, exempelvis distansundervisning i gymnasieskolan och besöksförbud inom vård och omsorg.

Trots detta har under 2020 har flera kommunala insatser bidragit till arbetet mot måluppfyllelse av de globala målen samtidigt som styrning utifrån hållbarhetsperspektiv varit i fokus. Den samlade bedömningen av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete är att de kommer att uppnå övervägande delar av det som de planerat för en önskvärd utveckling inom inriktningsmålen. 133 uppdrag är markerade som färdiga. Många av dem handlar om områden som fortfarande är aktuella och övergår till annan styrning 2021 såsom grunduppdrag och olika styrdokument. Ett uppdrag är stoppat på grund av att det inte går att genomföra. 35 uppdrag löper enligt plan, medan 22 inte går enligt plan. För en fullständig redovisning av uppdrag, indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030 se **bilaga 3**. De kommunala bolagen uppfyller i princip alla kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Uppsala kommun har två nämnder som är gemensamma med andra kommuner: räddningsnämnden och överförmyndarnämnden. Uppsala är värdkommun för dessa nämnder, men de styrs gemensamt av de kommuner som samarbetar. De gemensamma nämnderna knyter an till de mål och uppdrag i *Mål och budget* som stämmer överens med vad samarbetskommunerna kommit överens om.

Samtliga nämnders verksamhetsberättelser är anmälda till kommunstyrelsen avseende årsbokslutet 2020 finns i akten. Kommunledningskontoret följer under året upp de uppdrag och direktiv som nämnderna och bolagsstyrelserna inte verkställt.

Internkontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt, att den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig och att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

I kommunen har respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvar för den interna kontrollen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i kommunen och har tillsammans med Uppsala Stadshus AB ett samordnande ansvar för den interna kontrollen. Kommunstyrelsen ska enligt uppsiktsplikten bidra med stöd till och utvärdering av den interna kontrollens funktionalitet och ändamålsenlighet och rapportera detta till kommunfullmäktige. Varje nämnd och bolagsstyrelse fattar varje år beslut om en plan för intern kontroll utifrån en bedömning av vilka risker som är viktigast att åtgärda. Internkontrollplanerna innehåller kontrollmoment som följs upp och rapporteras under året. Nämnder och bolagsstyrelser redovisar årligen resultatet av sin uppföljning till kommunstyrelsen och bedömningen för 2020 års interna kontroll är att den är ändamålsenlig och tillräcklig. För resultat av uppföljningen, aktiviteter under året och utveckling av den interna kontrollen se **bilaga 1**.

Rapport om jämställdhet i Uppsala kommun

Uppsala kommuns jämställdhetsboksut 2020, **bilaga 4**, visar inga stora förändringar jämfört med 2019 vad gäller de befintliga jämställdhetsutmaningarna i Uppsala. Liksom på nationell nivå är skillnaderna relativt konstanta sett över en 10-årsperiod. Det sker dock en långsam positiv förändring inom några områden, bland annat har pappors uttag av föräldrapenningdagar ökat, kvinnors lön har ökat, arbetsmarknaden har blivit något mindre könsuppdelad genom att fler kvinnor har börjat arbeta i mansdominerade yrken, andel kvinnor i näringslivet med chefspositioner har ökat stadigt och fler kvinnor arbetar heltid. Inom områdena hälsa, särskilt bland unga, utbildning och mäns våld mot kvinnor verkar däremot utvecklingen stå still eller möjligen ha försämrats. Dessutom tycks utvecklingen när det gäller kvinnors representation i politiken ha stannat av de senaste 25 åren.

Uppsala kommuns jämställdhetsarbete bedrivs dock alltmer systematiskt i flera nämnder och bolagsstyrelser: Det finns en efterfrågan på resultat och jämställdhet finns med i styrningen. Könsuppdelad statistik och analys och uppföljning som inbegriper och synliggör jämställdhet har förbättrats men är fortfarande svag. Framförallt behöver resultaten av genomförda analyser komma till användning i beslutsunderlag och verksamhetens utveckling så att de kan leda till konkreta resultat och förbättringar. Ett viktigt verktyg för att uppnå detta är att möta det utvecklingsbehov som nämnder och bolagsstyrelser visar i sina svar vad gäller kompetens i jämställdhetsintegrering.

Den samlade bedömningen är att Uppsala kommun 2020 har identifierat, arbetat med och mött flera aktuella jämställdhetsutmaningar på ett rimligt sätt, inte minst givet de förutsättningar och begränsningar som coronapandemin fört med sig. Samtidigt går utvecklingen mot ett jämställt Uppsala – och Sverige – långsamt av flera skäl så som till exempel att det tar tid att förändra samhällsstrukturer och samhällsnormer och kommunen är en av många aktörer som kan påverka samhällsutvecklingen.

För att driva på utvecklingen mot ett jämställt Uppsala kan Uppsala kommun utveckla arbetet inom områden så som till exempel att motverka hinder för utsatta grupper att komma i egenförsörjning samt att öka ungas välmående och minska kvinnors våldsutsatthet.

Lokal uppföljning av Uppsala kommuns hållbarhetsarbete

När FN beslutade om Agenda 2030 förband sig medlemsstaterna att arbeta nära sina lokala och regionala styren för att implementera hållbarhetsmålen. Som en del av uppföljningen genomförs utvärderingar av arbetet med Agenda 2030 på nationell och lokal nivå över hela världen. Med anledning av detta uppmanas lokala och regionala styren att göra lokala uppföljningsrapporter, så kallade Voluntary Local Reviews (VLRs). Målsättningen är att dela erfarenheter, inklusive framgångar, utmaningar och lärdomar.

Sverige har åtagit sig att under 2021 genomföra en frivillig nationell granskning (Voluntary National Review). Kommunstyrelsen beslutade i december 2020 (§ 392) att genomföra en Voluntary Local Review (VLR) enligt Regeringskansliets tidplan under 2021. Rapporten visar att Uppsala kommun har integrerat Agenda 2030 i den ordinarie styrningen. Under flera år har Uppsala arbetat i linje med de globala målen och inom många områden kan man se effekter av arbetet. Rapporten lyfter bland annat fram följande erfarenheter från Uppsalas arbete

- Tillsammans når vi längre
- Områdessamverkan för ökad inkludering
- ”Ingen ska lämnas utanför” som integrerad princip

I **bilaga 5** återfinns den rapport som kommer att skickas till FN och som visar på erfarenheter, framgångsfaktorer, utmaningar och resultat av kommunkoncernenes arbete mot ett hållbart Uppsala.

Samverkansgrupp

Den centrala samverkansgruppen har getts information om bokslut 2020 den 24 mars 2021.

Ekonomiska konsekvenser

De statliga stödåtgärderna till kommunsektorn, företag och hushåll har bidragit till att dämpa de ekonomiska konsekvenserna av pandemin. De generella statsbidragen och merparten av de statliga stödåtgärderna är emellertid av tillfällig karaktär och löser inte de långsiktiga och därmed strategiska utmaningarna.

En långdragen återhämtning i ekonomin som resulterar i konkurser kan innebära försämrade förutsättningar för etablering för både människor som invandrat de senaste åren och ungdomar som ska etablera sig på arbetsmarknaden. På lång sikt kan kombinationen av minskade skatteintäkter och andra konsekvenser av pandemin få en omfattande och långsiktig påverkan på ekonomin. Exempelvis skulle kostsamma kommunala satsningar på äldreomsorgen kunna medföra kraftigt ökade utgifter. Vidare skulle en avtagande folkmängdsökning i Uppsala, innebära färre arbetstillfällen och medföra att skattebasen riskerar att urholkas långsiktigt. På kort sikt kommer verksamheterna behöva ställa om för att ta tag i de uppskjutna behoven på grund av pågående pandemi under 2020. Skolan kommer att behöva kompensera för eventuella bortfall i måluppfyllelse medan äldreomsorgen behöver rusta upp inför att behovet av insatser återgår till det normala.

I det fall pandemin och restriktionerna fortgår väntas de närmaste åren även präglas av att efterfrågan på nya tjänster succesivt ökar – nya sätt att färdas (enskilt/säkert), mer hemkörning, möjlighet att utbildas, arbeta och roa sig digitalt/på distans liksom nya sätt att umgås. Det väntas leda till att nya branscher och företag utvecklas och att nya jobb tillskapas vilket kommunen bör främja och understödja.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 29 mars 2021
- Årsbokslut och årsredovisning 2020
- Bilaga 1 Redovisning av internkontroll 2020
- Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform
- Bilaga 3 Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer, samt nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 4 Jämställdhetsbokslut 2020 i Uppsala kommun
- Bilaga 5 Frivillig lokal uppföljning av Agenda 2030
- Bilaga 6 Uppsala Stadshus AB:s årsredovisning 2020

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör